

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου

Θέμα: «Διαχείριση προσφυγικών ροών α' εξάμηνο 2022»

Κύριε Υπουργέ,

Το ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής διακατέχεται από μεγάλη ανησυχία για την έλλειψη στρατηγικής της χώρας στο προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα.

Η έλλειψη αυτή εντοπίζεται κυρίως στα, άδεια σήμερα, μεγάλα και πολυδάπανα Κέντρα Ελεγχόμενης Διαμονής, στον εγκλωβισμό των αλλοδαπών στα σύνορα και στην Ελλάδα εν γένει, στην ανυπαρξία ενός υποχρεωτικού ευρωπαϊκού μηχανισμού μετεγκατάστασης, στον αμφισβητούμενο έλεγχο στα σύνορα και, τέλος, στο ανησυχητικό έλλειμα ενταξιακών πολιτικών.

Είναι πλέον σαφές ότι στόχος της Κυβέρνησης είναι η οργάνωση του συστήματος υποδοχής των μικτών ροών, με βάση τις δαιδαλώδεις δομές στα νησιά (Σάμος, Κως, Λέρος, Λέσβος, Χίος) αλλά και στον Έβρο, σε τεράστιες και απομακρυσμένες εκτάσεις, όπου δημιουργούνται στρατόπεδα για τους νεοεισερχόμενους με τεράστια ποσά να δαπανώνται για την κατασκευή τους, τη συντήρησή τους, για αυξημένα μέτρα ασφαλείας και τη σίτιση. Από το κόστος ενοικίασης των οικοπέδων μέχρι και τη λειτουργία όλων των νέων δομών, παρατηρείται μια άνευ προηγουμένου δημοσιονομική χαλαρότητα. Έτσι, αν μετρήσει κανείς το συνολικό κόστος και το διαιρέσει με τον αριθμό των διαμενόντων σήμερα, προκύπτει ένα εξωφρενικό ποσό.

Έχουμε επισημάνει ότι ο εγκλωβισμός στα σύνορα δεν είναι αποτελεσματικό, μακροπρόθεσμο και βιώσιμο μέτρο διαχείρισης του ζητήματος, καθώς αγνοεί τις πάγιες (διαθέσεις Τουρκίας, στάση ΕΕ) και

νέες προκλήσεις (συνέπειες κορωνοϊού, οικονομική ύφεση, ένοπλες συρράξεις, κλιματική αλλαγή, ενεργειακή κρίση).

Στο ζήτημα των αναγκαστικών επιστροφών η εικόνα είναι απογοητευτική. Για το έτος 2021, οι αναγκαστικές επιστροφές εμφανίζονται στα ίδια χαμηλά επίπεδα με το 2020 με τη συντριπτική πλειονότητα των επιστρεφόμενων να παραμένουν Αλβανοί υπήκοοι, σύμφωνα με τον Συνήγορο του Πολίτη¹ ενώ το πρώτο τετράμηνο του 2022 έγιναν μόλις 810 αναγκαστικές επιστροφές.

Από απάντηση σε ερώτηση που σας κατέθεσα στις 17 Φεβρουαρίου 2022 σε συνδυασμό με τα σχετικά ενημερωτικά δελτίου του υπουργείου σας προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι το 2021 κατατέθηκαν 28.360 αιτήσεις ασύλου και καταγράφηκαν 5.802 μεταγενέστερες αιτήσεις, αριθμός υπερδιπλάσιος σε σχέση με το 2020. Το ποσοστό αναγνώρισης σε α' βαθμό παραμένει στα ίδια επίπεδα με το 2020 και δη στο 60%.

Για το 2021, οι αποφάσεις απαραδέκτου (12.332) υπερέβησαν τις απορρίψεις ουσίας (10.991) σε α' βαθμό. Ως άμεσο αποτέλεσμα της έκδοσης της ΚΥΑ 42799/2021 περί εθνικού καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών, ο αριθμός των αποφάσεων απαραδέκτου λόγω του χαρακτηρισμού της Τουρκίας ως «ασφαλούς τρίτης χώρας» εκτοξεύθηκε από 2.839 το 2020 σε 6.424 το 2021. 5.922 (92%) εξ αυτών εκδόθηκαν κατ'εφαρμογή της ΚΥΑ 42799/2021. Η συντριπτική πλειοψηφία αφορά την ενδοχώρα, εφόσον μόνο 979 αποφάσεις εκδόθηκαν στη διαδικασία συνόρων.

Για το έτος 2021, σχεδόν 30.000 αποφάσεις που εκδόθηκαν από την Υπηρεσία Ασύλου αφορούν «τυπικές πράξεις», ήτοι πράξεις διακοπής της εξέτασης της αίτησης (14.075), παραιτήσεις από αιτήσεις (918) και θέση υποθέσεων στο αρχείο (14.879). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η τάση εκτόξευσης τέτοιων πράξεων σε μεμονωμένες περιόδους του έτους, καθώς εκδόθηκαν 3.398 πράξεις διακοπής τον Μάρτιο, 6.168 τον Σεπτέμβριο και 1.298 τον Δεκέμβριο, ενώ τέθηκαν στο αρχείο 5.574 υποθέσεις τον Ιούνιο και 7.445 τον Ιούλιο.

Παραμένει λοιπόν το παράδοξο από την αναγνώριση μεγάλου αριθμού προσφύγων τα τελευταία χρόνια και χωρίς να έχει αλλάξει το προφίλ των ανθρώπων που καταφθάνουν στην Ελλάδα η κυβέρνηση να έχει υιοθετήσει μέχρι σήμερα μια σκληρή αδιέξοδη πολιτική απονομιμοποίησης των ανθρώπων αυτών χωρίς ορίζοντα επιστροφής τους, γεγονός που, εκτός από τα ζητήματα δικαιωμάτων που θέτει, καταδεικνύει, αν μη τί άλλο, την παντελή έλλειψη στρατηγικού σχεδιασμού για τη

¹

<https://www.lawspot.gr/nomika-nea/epistrofes-allodapon-ti-anaferei-i-eidiki-ekthesi-toy-synigoroy-to-y-politi-gia-2021>

διαχείριση των μικτών ροών και την αντιμετώπιση κρίσεων, την απουσία σχεδίου ένταξης και κυρίως την οπισθοχώρηση από τις δεσμεύσεις για έντονες διαπραγματευτικές ενέργειες προς μία ευρωπαϊκή λύση.

Όσα προαναφέρθηκαν είναι οι βασικοί λόγοι που το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής επιμένει στην ευρωπαϊκή λύση, στην ίση κατανομή των ευθυνών και στον αναγκαστικό μηχανισμό μετεγκατάστασης των νεοεισερχομένων, των παράτυπων μεταναστών προς απέλαση αλλά και των αιτούντων άσυλο, πριν από την τυχόν αναγνώρισή τους και την εν γένει διαχείρισή τους από το ελληνικό κράτος και όχι στον εγκλωβισμό στα σημεία εισόδου, τις απονομιμοποιήσεις και τις μεθοδεύσεις που πλήττουν και το κύρος της χώρας.

Την ίδια στιγμή, ο έλεγχος των συνόρων, στον οποίο σχεδόν αποκλειστικά επένδυσε η Κυβέρνηση, μάς υποχρεώνει σε διαρκή ευρωπαϊκή λογοδοσία.

Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι οι σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές αρχές στη διαχείριση του αριθμού αλλοδαπών που εισέρχονται στη χώρα είναι ζήτημα που απαιτεί συντονισμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση. Το λυπηρό για τη χώρα μας είναι ότι αυτή επετεύχθη μεν στην περίπτωση των ουκρανών προσφύγων, δεν επιτυγχάνεται όμως για τους υπόλοιπους πρόσφυγες, οι οποίοι ως κύρια πύλη εισόδου στην Ε.Ε. χρησιμοποιούν την Ελλάδα και τις άλλες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου.

Μεγάλο στοίχημα είναι η ένταξη των πληθυσμιακών ομάδων που δεν θα επιστραφούν και κυρίως των αναγνωρισμένων προσφύγων. Ωστόσο, από το μόλις 27 σελίδων κείμενο της Στρατηγικής ένταξης αποκαλύπτεται μία αντίληψη προσωρινότητας στον σχεδιασμό του Υπουργείου, γεγονός που πλήττει στη βάση του την έννοια της ένταξης και έρχεται σε αντίθεση με όσα χαρακτηριστικά υποδεικνύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη.

Δεδομένου ότι υπάρχει ανάγκη να έχει η Βουλή πλήρη εικόνα της σημερινής κατάστασης του ασύλου στην Ελλάδα

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ, με δεδομένο ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν δημοσιευτεί στατιστικά στοιχεία για τον μήνα Ιούνιο 2022

1. Ποιος είναι ο αριθμός προκαταγραφών ασύλου ανά αρμόδια αρχή καταγραφής, δηλαδή Υπηρεσία Ασύλου (Skype), Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης και Ελληνικής Αστυνομίας για το α' εξάμηνο 2022;
2. Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός μεταγενέστερων αιτήσεων ασύλου, ανά χρονική ακολουθία αίτησης (πρώτη μεταγενέστερη, δεύτερη μεταγενέστερη κ.λ.π.) για το ίδιο ως άνω διάστημα;

3. Ποιος είναι ο αριθμός μεταγενέστερων αιτήσεων ασύλου κατόπιν απόρριψης της αρχικής αίτησης ως απαράδεκτης δυνάμει του άρθρου 89 παρ. 2, περ. δ' του νόμου 4939/2022 σχετικά με την «ασφαλή τρίτη χώρα», ανά χρονική ακολουθία αίτησης (πρώτη μεταγενέστερη, δεύτερη μεταγενέστερη κ.λ.π.)
4. Ποιος είναι ο αριθμός των εκκρεμών αιτήσεων ασύλου έως την 30^η Ιουνίου 2022, η συνέντευξη των οποίων έχει προγραμματιστεί (α) εντός του έτους 2022 (β) εντός του 2023, (γ) μετά το 2023, ανά εθνικότητα;
5. Ποιος είναι ο αριθμός αιτήσεων ασύλου έως την 30^η Ιουνίου 2022, οι οποίες εκκρεμούν για χρονικό διάστημα (α) κάτω των έξι μηνών, (β) άνω των έξι μηνών, (γ) άνω των δώδεκα μηνών, ανά εθνικότητα;
6. Ποιος είναι ο αριθμός αποφάσεων α' βαθμού, ανά κατηγορία απόφασης (προσφυγικό καθεστώς, επικουρική προστασία, αβάσιμη, προδήλως αβάσιμη ανά λόγο πρόδηλης αβασιμότητας του άρθρου 93 του νόμου 4939/2022, απαράδεκτο ανά λόγο απαραδέκτου του άρθρου 89, παρ. 1 του νόμου 4939/2022), για το α' εξάμηνο 2022;
7. Ποιος είναι ο αριθμός αποφάσεων α' βαθμού που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογήν της ΚΥΑ 42799/3-6-2021 ανά κατηγορία απόφασης (παραδεκτό, απαράδεκτο) και ανά χώρα προέλευσης (Συρία, Αφγανιστάν, Σομαλία, Πακιστάν, Μπαγκλαντές) για το ίδιο ως άνω διάστημα;
8. Ποιος είναι ο αριθμός αποφάσεων α' βαθμού που εκδόθηκαν με τη διαδικασία του άρθρου 95 (διαδικασίες στα σύνορα) του νόμου 4939/2022, ανά κατηγορία απόφασης (προσφυγικό καθεστώς, επικουρική προστασία, αβάσιμη αίτηση, προδήλως αβάσιμη αίτηση, ανά λόγο πρόδηλης αβασιμότητας του άρθρου 93 νόμου 4939/2022, απαράδεκτη αίτηση ανά λόγο απαραδέκτου της παραγράφου 1 του άρθρου 89 του ιδίου νόμου) και εθνικότητα για το α' εξάμηνο 2022_;
9. Ποιος είναι ο αριθμός αιτήσεων ασύλου που εξαιρέθηκαν από τη διαδικασία του άρθρου 95 του νόμου 4939/2022 και παραπέμφθηκαν στην κανονική διαδικασία, ανά λόγο εξαίρεσης και εθνικότητα, για το ίδιο ως άνω διάστημα;
10. Ποιος είναι ο αριθμός αποφάσεων α' βαθμού περί ανάκλησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, ανά λόγο ανάκλησης, για το α' εξάμηνο 2022;
11. Ποιος είναι ο αριθμός προσφυγών που κατατέθηκαν κατά αποφάσεων της Υπηρεσίας Ασύλου, ανά μήνα για το 2022;
12. Ποιος είναι ο αριθμός προσφευγόντων που αιτήθηκαν νομική συνδρομή και ο αριθμός προσφευγόντων που έλαβαν νομική συνδρομή, δυνάμει της παραγράφου 3 του άρθρου 76 του νόμου 4939/2022 ανά Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο Ασύλου μέχρι σήμερα;
13. Ποιος είναι ο αριθμός προσφυγών που απορρίφθηκαν δυνάμει του άρθρου 102, παρ. 2 του ν.4939/2022, ανά λόγο απόρριψης (μη αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ή μη αποστολής της βεβαίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 83 του ν.4939/2022) για το α' εξάμηνο 2022;

14. Ποιος είναι ο αριθμός ανακλήσεων αποφάσεων β' βαθμού από την Αρχή Προσφυγών δυνάμει του άρθρου 91 παρ. 5 του ν. 4939/2022;

15. Ποιος είναι ο αριθμός εκκρεμών αιτήσεων έκδοσης Άδειας Διαμονής Ενιαίου Τύπου (ΑΔΕΤ) για δικαιούχους διεθνούς προστασίας στις 30 Ιουνίου 2022, με λεπτομέρεια ανά αιτήσεις οι οποίες εκκρεμούν για χρονικό διάστημα (α) κάτω των έξι μηνών, (β) άνω των έξι μηνών, (γ) άνω των δώδεκα μηνών;

16. Ποιος είναι ο αριθμός αιτημάτων επιστροφών αναγνωρισμένων προσφύγων προς την Ελλάδα με την διαδικασία της επανεισδοχής που εστάλησαν από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Χώρου Σένγκεν και ποιος ο αριθμός των επανεισδοχών που πραγματοποιήθηκαν, ανά χώρα, για το α' εξάμηνο του 2022;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Καμίνης